

Ikt. sz.: KOB/31-2/2017.

KOB-13/2017. sz. ülés
(KOB-77/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2017. október 10-én, kedden 10 óra 01 perckor kezdődően
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/17578. számú törvényjavaslat) (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	5
<i>Tájékoztató a szabadidősport helyzetéről</i>	5
<i>2/a) A Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség elnökének tájékoztatója</i>	
<i>Előadó: Balogh Gábor, az NDHSZ elnöke</i>	5
<i>Balogh Gábor tájékoztatója</i>	5
<i>Hozzászólás</i>	9
<i>Balogh Gábor válasza, reagálása</i>	11
<i>2/b) A Magyar Szabadidősport Szövetség főtitkárának tájékoztatója</i>	
<i>Előadó: Salga Péter, az MSZSZ főtitkára</i>	12
<i>Salga Péter tájékoztatója</i>	12
<i>Hozzászólások</i>	19
<i>Salga Péter válaszadása, reagálása</i>	22
<i>Dr. Molnár László kiegészítése</i>	24
<i>Egyebek</i>	26
<i>Az ülés berekesztése</i>	26

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/17578. szám)
(Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Tájékozódás a szabadidősport helyzetéről
 - a) A Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség elnökének tájékoztatója
Előadó: Balogh Gábor, az NDHSZ elnöke
 - b) A Magyar Szabadidősport Szövetség főtitkárának tájékoztatója
Előadó: Salga Péter, az MSZSZ főtitkára
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dúró Dóra (Jobbik), a bizottság elnöke

Kunhalmi Ágnes (MSZP), a bizottság alelnöke
Ikotity István (LMP), a bizottság alelnöke
Demeter Zoltán (Fidesz)
Dunai Mónika (Fidesz)
Halász János (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Kucsák László (Fidesz) Halász Jánosnak (Fidesz)
Dr. Pószán László (Fidesz) Dunai Mónikának (Fidesz)
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP) Demeter Zoltánnak (Fidesz)
Dr. Hiller István (MSZP) Kunhalmi Ágnesnek (MSZP)
Szabó Szabolcs (független) Ikotity Istvánnak (LMP)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella, a bizottság munkatársa
Gyevánné Zweig Zsuzsanna, a bizottság munkatársa

Meghívott hozzászólók

Balogh Gábor, a Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség elnöke
Salga Péter, a Magyar Szabadidősport Szövetség főtitkára
Dr. Molnár László, a Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség elnökségi tagja

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása

DÚRÓ DÓRA (Jobbik) a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntöm önöket a Kulturális bizottság mai ülésén. Az ülést megnyitom.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. *(Kunhalmi Ágnes megérkezik az ülésre.)*

Az előzetes napirendi javaslatot a képviselők írásban megkapták. Ehhez senki nem terjesztett elő módosítást, ezért az előzetesen kiküldött javaslatról szavazunk. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki támogatja az előzetesen kiküldött napirendi javaslatot. Aki igen, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Volt-e nem szavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* A bizottság egyhangúlag támogatta a napirendet.

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/17578. számú törvényjavaslat) (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)

Első napirendi pontunk a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslatról döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a határozati hárszabály 92. § (4) bekezdése alapján. Azt javaslom, hogy a törvényjavaslat egészéhez kapcsolódjon a bizottság, tehát az 1-22. §-ig és az 1-5. mellékletig. Van-e más javaslat? *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelzést. Van-e hozzászólási szándék a javaslatához? *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelzést. Szavazunk.

Határozathozatal

Ki az, aki támogatja, hogy a törvényjavaslat egészéhez kapcsolódjon a bizottság? Aki igen, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Volt-e nem szavazat? *(Nem jelentkezik senki sem.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* Egy tartózkodással a bizottság a törvényjavaslat egészéhez kapcsolódik. Ezzel az első napirendi pontot lezárom.

Tájékoztató a szabadidősport helyzetéről

Második napirendi pontunk tájékoztató a szabadidősport helyzetéről.

2/a) A Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség elnökének tájékoztatója

Előadó: Balogh Gábor, az NDHSZ elnöke

A 2/a napirendi pontunk a Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség elnökének tájékoztatója. Köszöntöm a napirendi pont keretében Balogh Gábor elnök urat, s megadom a szót elnök úrnak. Parancsoljon!

Balogh Gábor tájékoztatója

BALOGH GÁBOR elnök (Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség): Szép jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Köszönjük szépen a lehetőséget. Arra kaptam felkérést, hogy egy negyedórás időkeretben próbáljam összefoglalni a Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség mint köztestület feladatát vagy esetlegesen programját. Anno én tudtam, hogy a háromezer métert kilenc perc alatt kell lefutnom, most nem tudom

megmondani, hogy pontosan 15 perces leszek-e, de igyekszem az időkeretet tartani. *(Tájékoztatóját vetített számítógépes prezentáció kíséri.)*

2016. december 22-én alakult meg az új sporttörvény módosítása nyomán a Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség mint köztestület, melynek három alapító tagja van: a Diáksport Szövetség, az Egyetemi Sportszövetség és a Szabadidősport Szövetség. Alapvetően, ha ezt a három szervezetet megnézzük, akkor az látszik, hogy feladatait és tevékenységeit leginkább a tömegsport, a szabadidősport tekintetében végzi, de természetesen a Diáksport Szövetség és az Egyetemi Sportszövetség tehetséggondozói versenyrendszert is működtet. Ilyen az Egyetemi Sportszövetségnél a MEFOB, vagy nálunk, a Diáksport Szövetségnél, ha a másik sapkámot veszem föl, a diákolimpiai versenyrendszer.

Mi is lenne a program lényege? 2020 után egy teljesen új világ kezdődik. Mi úgy látjuk, és ezt tapasztaljuk is, hogy a különböző fejlesztésekre nagyon sok lehetőség volt finanszírozást találni, ha az európai uniós forrásokat nézzük, vagy akár az Erasmus Plus programok tekintetében is lehetett a fizikai aktivitásra, a sportra forrásokat találni. Ez 2020 után meg fog változni, ezért teljesen új lábakra kell állítani, azt gondolom, a szabadidősport, a tömegsport fejlesztési lehetőségeit. Be kell bizonyítanunk, ugyanúgy, mint ahogy a turisztika is bebizonyította anno a turisztikai szatellit számlával, hogy egyébként mennyivel járul hozzá a gazdasági növekedéshez. Azt gondolom, ezt a sportnak is be kell tudnia bizonyítani, hogy hogyan járul hozzá a gazdasági növekedéshez például az egészségkassza spórolása tekintetében. Ezért azt gondolom, új megközelítést kell ebben a köztestületben is alkalmazni, ami nem más, mint az Európai Unióban egy mainstream névre hallgató HEPA, a health-enhancing physical activity. Az egészségvédő, egészségfejlesztő testmozgás tekintetében azt gondoljuk, hogy ez az az irány, amely mentén a programjainkat és a fejlesztéseinket el kell indítani.

Mi is ez a HEPA? Ez az egészségfejlesztő testmozgás, mint ahogy az előbb is elmondtam, s ennek több ágazata is van, amelyre kihatással van. Ilyen például a sport, az egészségügy, az oktatás, a képzés, a várostervezés, a közlekedésügy - például hogyan lehet aktív közlekedést létrehozni -, a közbiztonság, sportpályák építése - ha sportpályát építünk, akkor annak a kivilágítása vagy például az őrzése -, a munkahelyi környezet - hogyan lehet a munkahelyi sportot erősíteni - és a szociális ügyek. Tehát látszik, hogy ennyi területnek az érintése egy nagyon komoly, minisztériumi struktúrákon átívelő programalkotást igénylő feladat.

Az a célunk, hogy a magyar ember egy egészséges, sportoló ember legyen, és hogy sportoló nemzet is váljunk. Azt szeretnénk elérni, ha alapvetően a hátrányos helyzetű területeken lennének elérhetőek ezek a szolgáltatások. Egészen konkrétan azt látjuk, hogy Budapesten azért sokkal több az a lehetőség, hogy mondjuk, hogyan lehet a szabadidősportra, az egészséges életvezetésre az embereket rábírni. Ez egyébként a hátrányos helyzetű területeken jóval kevésbé adott, tehát szeretnénk, ha ezek a szolgáltatások valamilyen módon elérhetőek lennének a konvergenciaregiókban, a kevésbé fejlett területeken is. És ha gazdasági növekedést szeretnénk elérni a sport irányában, akkor azt két irányból tudjuk megtenni, egyrészt, hogy a sportfogyasztást valamilyen módon fokozzuk, másrészt pedig hogy az egészségügyi kiadások csökkentését elérjük.

Milyen eszközeink vannak jelen pillanatban? Rengeteg infrastrukturális fejlesztés van, ezt szerintem az itt ülők mindegyike nagyon jól tudja és ismeri: tornaterem-építési program, tanuszoda-fejlesztési program, látványcsapatsportágak, tehát a tao-fejlesztések, itt vannak a kiemelt sportágfejlesztés beruházásai, a Nemzeti Szabadidős - Egészség Sportpark fejlesztése, itt van a „Bejárható Magyarország” keretprogram, ami bár egy kicsit szerteágazó, de mégis van ez a program, és van egy

komplex kerékpáros program. Ezek azok az infrafejlesztések, amelyek jelen pillanatban vannak Magyarországon.

Az NDHSZ mint köztestület, mint egy szövetség, ezekben a facilitásokban szeretne valamilyen módon programot. Mit és hogyan érdemes csinálni, milyen tartalmakkal, milyen feladatokkal lehet megtölteni ezeket a facilitásokat? A tartalom- és programfejlesztés tekintetében szeretnénk javaslatot tenni, szeretnénk egy új szolgáltatási rendszerhálózat kialakításában is részt venni, tehát hogy járási szinten a közoktatástól kezdve az egyetemi szinten és egészen az idősödő polgárokig el tudjuk érni azt, hogy tudjunk a szabadidősporttal, az egészséges életvezetéssel hatást gyakorolni ezeken a területeken. Természetesen, mivel egy civil köztestületről beszélünk, a népszerűsítés, a sport, a szabadidősport, az egészséges életmód és annak a kommunikációjában azt gondolom, hogy az NDHSZ szerepet tud vállalni. Természetesen, amiket most elmondtam, ezt egy hosszú távú, komplex programba kívánjuk integrálni, amely program egyébként egy 15-20 évet foglalna magában.

Mi is lenne ez a Nemzeti Egészségfejlesztő Testmozgás Program? Tehát ahogy a többi programnál, a KSF-es programoknál vagy a taós programoknál, itt is szükség lesz egy programra, amit leteszünk, egy fejlesztési stratégiára. Erről egyébként már az NDHSZ elnöksége februárban - ha jól emlékszem - döntött, hogy akkor nekiállunk ennek a Nemzeti Egészségfejlesztő Testmozgás Program kidolgozásának, melynek az előkészületi munkái már elindultak. Amiben előre tudtunk lépni, hogy most már ezt a NET-programot - mert mi NET-programnak hívjuk - a népegészségügyi stratégia részeként tudjuk definiálni, aposztrofálni. Most készül a nemzeti népegészségügyi stratégia, és ennek a mozgásos részét az EMMI-vel együttműködve az NDHSZ kapta meg lehetőségként, hogy ennek a mozgásos programját kidolgozza.

Ez a mozgásos program lesz egyébként majd a NET-program. Ennek formája: egy munkacsoport tekintetében működik jelen pillanatban, az NDHSZ kollégáit hívtuk, hogy vegyenek részt ebben a munkacsoportban. A tervezett határideje, hogy a programot kidolgozzuk, az 2017 novembere lesz. Gyakorlatilag a helyzetelemzés készen van már. Mi az, amit már ma el tudunk mondani Magyarországon az egészséges életmódról, a szabadidősportról vagy az emberek aktivitásáról? Látjuk a nemzetközi trendeket, de gyakorlatilag az, hogy milyen programjavaslatokkal, milyen konkrét beavatkozásokkal készülünk, ezekkel a beavatkozásokkal novemberben fogunk tudni majd előrukkolni.

Nézzünk egy-két premisszát, hogy mi az, amihez hozzájárulhat egy ilyen komplex, a szabadidő fejlesztésével foglalkozó mozgásos program. Egy esetleges olimpiai pályázathoz, azt gondolom, nagyon sokat hozzatenne. Amikor itt voltak az IOC képviselői, és amikor olimpiát szeretnénk volna rendezni - amit én nagyon sajnállok, hogy egyébként nem történik meg, vagy nem történik meg jelen pillanatban -, akkor nagyon sok kérdés merült föl hozzánk, hogy rendben van, hogy egyébként van rengeteg sok fejlesztés az élsportban, de milyen fejlesztéseket rak hozzá egy ország a szabadidősporthoz és ahhoz, hogy hosszú távon fenntartható legyen az egészséges életmód. Szerintem egy ilyen program nagyon nagyban hozzá tud majd segíteni egy esetleges olimpiarendezéshez, olimpiai pályázathoz, és ahogy elmondtam, a program most a népegészségügy és a sportpolitika valamiféle közös zászlóshajója is lehet. A gazdasági premisszák pedig, hogy 2020 után EU-s források nem vagy legalábbis sokkal kisebb mértékben állnak majd rendelkezésre, tehát valamilyen módon egy olyan programnak kell létrejönni, amely más finanszírozási lábakon és más források bevonásával működik.

Milyen a forráshelyzet most? HEPA ágazati, több területet érintő forrás, célzottan ilyen komplex, elkülönített forrás ma, jelen pillanatban nincsen. Van egy olyan forrás, hogy a diák-, hallgatói sport és a szabadidősport támogatásának a

fejezetén jelen pillanatban, amely alapvetően a szerencsejátékok játékadójából építkezik - kivétel a szabadidősport, ha említem -, de ez a diáksportban és az egyetemi sportban, mint mondtam, tehetséggondozói funkciót támogat, tehát a diákolimpiát finanszírozzák ezek a fejezeti kezelésű előirányzatok, és az Egyetemi Sportszövetségnél pedig a MEFOB-ot finanszírozzák alapvetően. Tehát természetesen a Diáksport Szövetség például diáksport napot, európai diáksport napot is szervez, tehát igazából mi is megvalósítunk már jelen pillanatban is ilyen szabadidős programokat.

A NET-programra és a NET-program finanszírozására van négy olyan javaslatunk, amelyet megfontolásra ajánlunk, és természetesen ebbe az irányba szeretnénk elmenni, hogy ennek valamelyikét mindenféleképpen becsatornázzuk a program mellé, és ebben fogjuk kérni egyébként a politikum és a szakpolitika döntését. Az egyik ilyen a személyi jövedelemadó második egy százaléka. Azt látjuk - ez 2015-ös adat -, hogy amíg 25,5 milliárd forint áll rendelkezésre, annyi lenne a második egyszázalékos szja, ebből gyakorlatilag 13,5 milliárd forintról rendelkeznek a magyar állampolgárok, tehát még mindig van, ha jól számolom, 12 milliárdnyi összeg, amelyről gyakorlatilag nem rendelkeznek az állampolgárok. Ezeket mind-mind be lehetne csatornázni adott esetben egy ilyen programra, amely a szabadidőt és az egészséges életmódot támogatja.

A másik ilyen potenciális lehetőség a népegészségügyi termékadó. Itt ez nagyon friss adat, 2018-as adatokat tudunk, mert ez viszonylag egy új rész. Itt 30 milliárd forint az, ami befolyik, és ennek a 10 százaléka, 3 milliárd forint, amit egyébként ezekre a tématerületekre lehet fordítani. Itt az lenne a terv, hogy az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezési Egészségügyi Intézet mellett adott esetben a NET-programra is, mint egészségmegőrző programra is lehessen fordítani a népegészségügyi termékadót.

A harmadik ilyen - bár tudom, hogy ez egy nagyon érzékeny kérdés, mégis javaslatként megfogalmazzuk -, hogy adott esetben az NDHSZ programja, a NET-program mint egy egészségfejlesztő program, adott esetben a társaságiadókedvezménynek, a taónak is lehetne egy kedvezményezettje, tehát a NET-program lehetne gyakorlatilag egy közvetlen kedvezményezett. Ebben a tekintetben azt gondolom, hogy ugyancsak további komoly egyeztetésekre kell majd sort keríteni, ha ebbe az irányba szeretnénk tovább menni.

A negyedik potenciális lehetőség, amelyik szerintem kiváltképpen egy jó ötlet és útvonal lehet, az pedig a dohánytermékek jövedéki adója. Itt 2017 év végéig azt kérte az Európai Unió, hogy 29 százalékkal emelje Magyarország is a dohánygyártmányok adóját. Ebben a tekintetben is azt gondoljuk, hogy ez egy olyan adóbevétel, amelyben lehetne egy elkülönített részfinanszírozás, mondjuk, a NET-program tekintetében.

Így nézne ki a jövőbeni finanszírozása a NET-programnak: jelen pillanatban fejezeti kezelésű előirányzatok vannak, a diák-, a hallgatói és a szabadidősport támogatására, mellette lehetőségünk van a NET-programmal strukturális alapokban pályázni, Erasmus Plusokban pályázni, lehetséges szponzorációt, akár közösségi finanszírozást is behozni. A bal oldali táblázat alsó részében szereplnének ezek az újfajta lehetőségek, akár külön kiemelt költségvetési előirányzat vagy nemzeti egészségfejlesztő testmozgás alap, amivel ugyancsak a NET-programot tudnánk működtetni.

Csak nagyon gyorsan az útvonalterv, de szerintem az itt ülők mindannyian tudják, hogy körülbelül egy ilyen horderejű program elindításához körülbelül milyen útvonaltervet kell hogy bejárjunk. Ennek az útvonalterve és jogalkotási folyamata úgy nézne ki, hogy kell először is kell egy politikai döntés, országgyűlési határozat a NET-

programról, majd kell egy törvény az elkülönített állami pénzalapról, aztán a végrehajtási kormányrendelet elfogadása a program finanszírozásának, munkaszervezetének részleteiről, aztán pedig a közjogi szabályzat, mint például a kormányhatározatok elfogadása.

A NET-program elképzelt tartalma: tehát itt vannak a programok, tartalmak, amelyek ezen területek alatt jelennek meg, és ezekkel, mint mondtam, novemberben fogunk tudni kijönni. Szeretnénk a sport, az egészségügy, az oktatás, a környezet- és várostervezés, a munkahelyi környezet és az időskor tekintetében is beavatkozásokat, indikátorokat, szeretnénk fejlesztési javaslatokkal élni, hogy ezeken a területeken hol tud az NDHSZ a NET-programon keresztül beavatkozni és ezáltal, a mozgásos programok által egy egészséges Magyarországot és nemzetet segíteni.

Köszönöm szépen a figyelmet, s ha bármilyen kérdés van - bele is fértem a 15 percbe -, akkor állok rendelkezésre.

Hozzászólás

ELNÖK: Köszönjük szépen elnök úr beszámolóját. Most a képviselőknek van lehetősége kérdezni, hozzászólni. Van-e hozzászólási szándék? *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelzést. Nekem lennének kérdéseim elsősorban a felsőoktatási sportolási lehetőségekkel kapcsolatban.

Ha a különböző felméréseket megnézzük, akkor az elmondható, hogy a felsőoktatásnak és a felsőoktatásban való részvételnek pozitív hatása van a sportolási szokásokra. Tehát mondjuk, a magasabb iskolai végzettségűek többet sportolnak, ez így nagyjából kijelenthető, még ha egy leegyszerűsítés, akkor is, és ilyen értelemben önmagában a felsőoktatásba kerülésnek a jelentősége a sportolás szempontjából is kiemelkedő lehet, és azt is elmondhatjuk, hogy a hallgatók egészségtudatossága általánosságban magasabb, mint az osztálytársadalomnak, ezért ezt egy kiemelt területként kezelném, mármint társadalmi mobilitás tekintetében ebből a szempontból is.

A felsőoktatási intézmények gyakorlata, mondjuk, a sportszervezés tekintetében elég eltérő, ahogy én a különböző összefoglalásokat olvastam erről. A HÖÖK készített egy felmérést erről, illetve különböző más tanulmányok is születtek azzal kapcsolatban, hogy a felsőoktatási intézményekben hogyan szervezik meg a sportéletet, egyáltalán van-e egységes szervezési gyakorlata a felsőoktatási intézményeknek. Én úgy látom, hogy nincsen. Vannak olyan intézmények, ahol érvényesül valamifajta rendszerszemlélet és tudatosság, de mondjuk, az infrastrukturális fejlesztések tekintetében nem élvez prioritást - mondjuk így - a sportlehetőségek fejlesztése. Azért is fontos a felsőoktatási intézményekben a hallgatók sportolási szokásainak a javítása, mert ez az utolsó olyan időszak, amikor szervezett keretek között el tudunk érni egy korosztályt, mert utána, ha már a munkaerőpiacra kilépnek, akkor már sokkal nehezebb elérni őket.

Ha az önbevalláson alapuló adatokat nézzük meg, hogy miért nem sportolnak, vagy miért hagyják abba a sportolást a felsőoktatási tanulmányaik során, akkor az egyéni motivációk azok, amik leginkább megjelennek. Saját bevallásuk szerint a második leggyakoribb ok az, hogy lustának mondják magukat, illetve hogy nagyon sok egyéb inger éri őket, amikor bekerülnek a felsőoktatási intézményekbe. Tehát ez egy olyan fontos kérdés lesz szerintem a következő időszakban, hogy a sport mint szabadidős tevékenység hogyan tud versenyezni más szabadidős tevékenységekkel, főleg a passzív szabadidős tevékenységekkel, hiszen szintén önbevallás alapján azt mondják, hogy vannak olyan más tevékenységek, amik nagyobb kikapcsolódást, nagyobb élményt jelentenek számukra.

Most már van egy 2016-os kutatás, amely összehasonlítja a szabadidő eltöltését a sportoló és a nem sportoló hallgatók körében, és ebből egyértelműen az világlik ki, hogy minél többet sportol valaki, annál kevesebbet internetezik. Ha ezt összevetjük a magyar ifjúságkutatás eredményeivel, amelynek a tavalyi eredményei alapján azért az látható, hogy mondjuk, 2000-2016 között a sport mint szabadidős tevékenység az osztársadalom tekintetében, illetve a magyar ifjúságkutatásban résztvevők, tehát az ifjúság tekintetében nem lépett előre tulajdonképpen csak egy százalékot, úgy, hogy közben ráadásul közben volt, amikor vissza is esett, tehát ilyen értelemben a jövőben a sportnak mint szabadidős tevékenységnek a versenyzése más szabadidős tevékenységekkel, egy kiemelt szempont lesz szerintem, és kell is, hogy legyen.

És még egy dolog: az egyéni motivációk tekintetében a közvetlen környezet rendkívüli mértékben meghatározza azt, hogy valaki sportol vagy nem, tehát nemcsak a hallgatók esetében, hanem az osztársadalom tekintetében is. Ezért is fontos az, hogy ha azt látjuk, hogy a felsőoktatásban részt vevők többet sportolnak, és ezért kiemelten fontos, hogy ehhez a lehetőségeket biztosítsuk számukra, hiszen akkor a későbbiekben a munkahelyi környezetükben is jó hatással tudnak lenni másokra.

Ami igazából a kérdésem ezzel kapcsolatban, hogy itt az egészségfejlesztő testmozgás fontosságát emelte ki elnök úr, és erről beszélt, és az is elmondható a felsőoktatási hallgatókról, hogy egészségtudatosabbak mint a társadalom nagy része, de még a motivációjuk a sport iránt a felmérések alapján nekik sem elsősorban az egészségfejlesztés, és ebben jelentős mértékben egyébként eltérnek a férfiak és a nők, erről is egy kicsit szeretnék beszélni a későbbiekben. A férfiak számára sokkal inkább jelent kikapcsolódást a sport.

Egy esszé tartalomelemzésből derül ki az, hogy a nők számára egyáltalán nem jelent kikapcsolódást és szórakozást a sport, a férfiak számára pedig igen. Tehát azok a nők, akiket ebben a felmérésben vizsgáltak - (*Kunhalmi Ágnes: Mi fogyni akarunk.*) igen, majd mindjárt ezt is mondom -, ők egyáltalán nem jelölték meg azt, hogy számukra kikapcsolódást jelent a sport, ők az alakmegőrzést és -javítást jelölték meg, amit a férfiak egyáltalán nem, és kényszernek érzik a sportolást, a nőknél ez jellemző, de a férfiaknál ez egyáltalán nem jellemző. És mit mondtak arról, hogy a sportolás motivációs tényezői között miket találunk: amiben jelentős eltérés van, ez a jó alak elérése, a nőknél 86 százalék mondta ezt szempontnak, a férfiaknál csak 64. A jó társaság a férfiaknál 82 százalékban jelent meg, a nőknél csak 49 százalékban, és „A barátaim sportolnak?” kérdésre pedig a férfiak 65 százaléka mondta, hogy ez motivációs tényező, a nőknél pedig 46 százalék. Tehát annak ellenére sportol sokkal kevesebb nő, hogy egyébként az egészségtudatosság más területein a nők sokkal egészségtudatosabbak, mint a férfiak, mégsem találják meg a sportban azt szórakozást vagy élményt, amit meg kellene hogy találjanak, és a férfiak megtalálják.

Ennek infrastrukturális okai is vannak, hiszen a felsőoktatási intézményekben a leggyakoribb sportolási lehetőségek infrastrukturálisan is a labdarúgás, a kosárlabda és a röplabda, ami mindegyik csapatsport, és ez a férfiakra jellemző, hogy ők csapatsportokat végeznek a szabadidejükben, míg a nők jellemzően egyéni sportokat. Tehát az ingyenes lehetőségek terén, ha a nőket szeretnénk bevonni a sportolásba, márpedig szeretnénk bevonni, akkor olyan fejlesztésekre, lehetőségekre lenne szükség, amik (*Ikotity István: Kedvet csinálnak a csapatsporthoz.*) az egyéni sportokat is lehetővé teszik.

Hogy miért nem találják meg az élményeiket, ezt is megkérdezték egy felmérésben a nőktől, és a nőknek sokkal nagyobb százaléka mondja azt a felsőoktatási intézményekben, hogy nem ügyes egyik sportban sem, ami szerintem borzasztó, hogy így jut el valaki idáig, hogy 18 éves korában azt gondolja magáról,

hogy egyetlen sportágban sem ügyes. És annak ellenére, hogy a nők elsősorban az alakmegőrzés és -javítás céljából sportolnak, a nőknek kevesebb mint egy százalékka, aki elégedett a saját alakjával és kondíciójával, ez megint szörnyű és borzasztó. *(Kunhalmi Ágnes: Ez a reklámoknak köszönhető.)* Ezt most hagyjuk! *(Kunhalmi Ágnes: Csak egyetértettem.)* Adok szót, ha hozzá szeretnél szólni. *(Kunhalmi Ágnes: Bocsánat!)* Tehát ilyen értelemben egy nagyon fontos szemléletformálásra van szükség szerintem ahhoz, hogy a sportolást hogyan kezeljék, és minek tekintsék a felsőoktatási hallgatók.

Azért emeltem most ki őket, mert egyrészt róluk találtam ilyen részletes kutatást, másrészt pedig nagyon fontos, hogy ők milyen példát mutatnak a saját környezetükben. Tehát ehhez kapcsolódóan az a kérdésem, hogy ennek a programnak része lesz-e, mondjuk, a sport nemi meghatározottságának a csökkentése vagy visszaszorítása, vagy kiegyenlítése valamilyen szempontból, hiszen ezt nagyon fontosnak gondolnám nemcsak mint nő, hanem a társadalmi igazságosság szempontjából is. Az infrastruktúrafejlesztésnél ezeket a szempontokat figyelembe veszik-e?

Más hozzászólási szándék? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor válaszádra megadom elnök úrnak a szót.

Balogh Gábor válasza, reagálása

BALOGH GÁBOR elnök (Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség): Mindennel egyetérték igazából. Hogy egy kicsit feloldjam ezt a dolgot, szerencsére egy élsportoló ül most itt az asztalnál, ilyen szempontból ezt el tudom mondani, mert 35 évig én se élveztem a sportolást. Tehát én azóta, mióta már nem versenysportolok - azért a sportolás egy kemény dolog, és attól függ, hogyan csinálják ezt az emberek -, én azóta élvezem a sportolást, mióta szabadidő-sportoló vagyok. Egyébként ez a nemzeti ifjúságkutatás volt?

ELNÖK: Részben igen.

BALOGH GÁBOR elnök (Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség): Tehát ez egy nagyon érdekes kérdés, és azzal válaszolnék, amit a diában talán a 4-5. oldalon felrajzoltam, az eszközök szempontjából. Az NDHSZ ezzel a programmal, a NET-programmal, ami tartalom és program, meghatározza, hogy mi az, ami kell. Kellenek programok, kellenek tartalmak, kellenek beavatkozások, hogy mit is javasolunk, hogy mit lehet csinálni azért, hogy valaki a mozgáson, a sporton keresztül egészségesebb legyen, ez az egyik rész. Új szolgáltatási rendszert, hálózatot akarunk kialakítani legalább járási szinten - most járáások vannak -, hogy járási szinten legyenek olyan emberek, mint régen, ahogy a sportigazgatóságok működtek - bár az inkább élsport volt -, kevesebb szabadidősporttal és kevesebb diáksporttal, de gyakorlatilag legyen egy olyan hálózat, ahol valójában ezeket a tartalmakat, ezeket a programokat terjeszteni tudják. Mint mondtam, a harmadik ilyen rész, a népszerűsítés, a kommunikáció, tehát azt gondolom, hogy egy civil szervezetnek az az egyik feladata, hogy igenis ezekben a különböző megjelenésekben, a népszerűsítésben, kommunikációban el tudja juttatni az üzeneteit.

Azt gondolom, hogy először induljunk el ezzel a dologgal, legyen egy ilyen komplex program, hogy valójában a szabadidősport és az egészségvédő testmozgás fontossága kiemelt helyre kerüljön, és azt is gondolom, hogy senkit nem szeretnénk se kiemelni, se visszaszorítani, tehát a nőket ugyanolyan fontosnak gondolnánk ebben a programban, mint ahogyan a férfiakat. Jelen pillanatban az, hogy mi diverzifikáljuk azt, hogy mondjuk, csak a nőkre célozzuk ezt a programot, szerintem nem tehetjük

meg. Lehet idővel utána célzott beavatkozásokat tenni, ahol egyébként hiányosabb dolog van, de én azt gondolom, el kell indítani egy ilyen programot, először is el kell fogadtatni mindenkivel, a politikummal és a szakpolitikával is, hogy igen, most egy kicsit jobban fókuszálunk erre a területre és kiemeltebben kezeljük azt a területet, magát a szabadidősportot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr válaszait. Nem szoktunk második kört nyitni, úgyhogy most sem fogjuk megtenni. Köszönöm szépen elnök úrnak, hogy a rendelkezésünkre állt és beszámolt az NDHSZ eddigi munkájáról. Munkájukhoz a későbbiekben is sok sikert és jó egészséget kívánok! Ezzel a 2/a napirendi pontot lezárom.

2/b) A Magyar Szabadidősport Szövetség főtitkárának tájékoztatója **Előadó: Salga Péter, az MSZSZ főtitkára**

A 2/b napirendi pontunk következik, ahol Salga Péter, a Magyar Szabadidősport Szövetség főtitkárának tájékoztatóját fogjuk meghallgatni a Magyar Szabadidősport Szövetség munkájáról, illetve további terveiről. Megadom a szót főtitkár úrnak. Parancsoljon!

Salga Péter tájékoztatója

SALGA PÉTER főtitkár (Magyar Szabadidősport Szövetség): Köszönöm szépen. Először is én is köszönöm a megtisztelő érdeklődésüket, hogy lehetőséget adnak, hogy az én szakterületemről beszéljek.

Azzal kezdeném, hogy a szabadidősport önmagában egy nagy kérdés, hogy mi a szabadidősport. Az egész sportszakma, különösen, amikor a finanszírozási részekre kerül sor, akkor élénk vitákat folytat arról, hogy hol vannak a határok az élsport és a szabadidősport között. Mondhatnánk, ez egy akadémikus kérdés, de amikor ilyen praktikus kérdések megválaszolására kerül sor, akkor bizony az érdek sokszor meghatározóvá válik. Van egy olyan levezetés, ami arról szól, hogy amikor szabadidőben sportolunk, az tulajdonképpen szabadidősport, és van olyan, aki azt mondja, hogy ha fizetést kapunk érte, akkor az élsport, ha nem kapunk, akkor az szabadidősport. Mind a kettő ellen rengeteg példát tudnék mondani, hogy ez nem így van. Van, aki a motivációval vezeti le. Nincs elfogadott meghatározás, de én a sajátomat elmondom önöknek.

Azt gondolom, hogy az élsport és a szabadidősport között ott az alapvető különbség, hogy a szabadidősport befogad, és azt mondja, hogy minél többen vegyenek részt a rendezvényemen, és annak örülök, ha tölcészerűen, tárt kapukkal mindenkit fogadok, az élsport pedig mindig kiválaszt és megpróbálja szűkíteni a résztvevői kört. Mondok önöknek ilyen árulkodó szavakat, ami az élsportban teljesen nyilvánvaló és elfogadott: selejtező - nem tudom, önök szeretik-e, ha a gyerekekre ezt a szót használják, hogy kisejtezték, de az élsportban ez így van -, aztán van kiválasztás, válogató, válogatás. Tehát az élsport egy teljesen más irányban halad ebben a történetben, megpróbálja a legjobbat kiválasztani a sajátosságából adódóan, a szabadidősport pont a fordítottját csinálja.

Amikor tehát azt látjuk, hogy ha a játszótéren fociznak a gyerekek, ők fociznak önmagukban, de ha szabadidősportolnak vagy élsportolnak, az én megítélésem szerint az a legfontosabb eldöntendő, hogy milyen célból csinálják. Az élsportban elsősorban az ellenfelet akarjuk legyőzni, a szabadidősportban pedig általában önmagunkat, és ez egy alapvető különbség, azt gondolom, és az egészen másról szól, hogy a dán futballisták fizetésért futballoznak-e és verik meg a magyar csapatot esetleg, vagy pedig nem fizetésért.

A szinterei, a legfőbb szinterei: a lakóhely vagy az ahhoz közeli terület, illetve a munkahely vagy az ahhoz közeli terület. Általában ott sportolunk, ami közel van hozzánk. És honnan választjuk a partnereinket? Nyilvánvalóan a munkahelyi környezetből, a kollektívánkból vagy a lakóhelyünkből, és nyilvánvaló, hogy a lakóhelybe beleértendő a családjunk, a barátaink, a hozzátartozóink is, és itt az ahhoz közeli területet is értem ez alatt.

A célja a szabadidősportnak eltérő. Az állam célja nyilván az, hogy aktív, egészséges és munkaerős polgárok legyenek a szabadidősportnak köszönhetően, maguknak az embereknek elsősorban a szórakozás a cél; messze ez vezet közöttük, magasabb szempontok ritkábban vezetnek az átlagembereket, ők elsősorban szórakozni akarnak. Az egészségmegőrzés a második, és mint elhangzott, az alakformálás is egy nagyon fontos tényező, és majd ehhez is szeretnék néhány dolgot hozzáfűzni. Mi a szövetségben egyszerűen úgy fogalmazzuk, hogy minél többen, minél rendszeresebben sportoljanak, pont, ilyen egyszerű ez az egész dolog. Ennélfogva, hiszen említettem, hogy mi tágra nyitjuk minden létező alkalommal a kapukat, tehát aki sportolni akar, annak a sportolását, amilyen módon csak tudjuk, segíteni kell.

Természetesen van ebben néhány nehezítő dolog. Az elsődleges, amit mindenki mond, az a szabadidő hiánya. Ennek vannak ellentmondó adatok. Azt mondják, hogy az a réteg, az a menedzserréteg, aki nagyon elfoglalt, az meglepő módon mégis talál időt a szabadidősportra, de az az ő tudatosságának köszönhető, hogy kreál időt a szabadidejére, de mégis általánosan a lustaság ideológiái között ez egy vezető szerepet tölt be, hogy erre hivatkozunk.

Nyilván a szabadidősport fejlesztéséhez is kellenek feltételek. Nyilván a pénz egy fontos dolog lehet ebben a dologban, amivel nagyon sok mindent lehetne csinálni, és ahogy itt az előző előadásban elhangzott, különböző adókedvezmények és támogatások valóban borzasztó nagy segítséget jelentenének.

A motivációk, a jó példák: ezekre mind nagyon nagy szükségünk lenne. Nagyon olcsó példát mondom önöknek: a futó sorozatokban a televízióban, amik sok embert ültetnek le valamilyen oknál fogva a tévé képernyője elé, ha az abban szereplők, a sztárszereplők rendszeresen sportolnának például, az mennyivel többet segíthetne a mi ügyünknek. Ez nem tűnik olyan drága megoldásnak, de a megkeresésünkre mindig forintösszegek fogalmazódtak meg, hogy hogyan lehetne ezt megvalósítani. Annak idején például az volt, hogy a „Barátok közt” sorozatban valamelyik szereplő hogy mehetne el reggel az uszodába fürdőnaccal a vállán.

A feltételek nyilván nem egyenlők. Budapesten, elhangzott, nyilván előnyösebbek a feltételek, és azon belül még rendkívül differenciált a dolog, pedig az nagyon fontos, hogy a feltételek, az elérhetőség a szabadidősportban nagyon meghatározó. Egyes kutatások szerint percre meg lehet mondani, hogy a lakásajtóm kilincsétől hány percen belül van az a szolgáltatás, amit még választok, és hány percen túl, amiért már nem megyek el odáig. Persze vannak kivételek: a Balatont csak a Balatonon lehet átúszni, de egyébként nyilvánvalóan az nagyon fontos, hogy valahogy elérhető legyen. Ha én teniszezni szeretek, de az egy másik városban van csak legközelebb, akkor ez nem egy alternatíva.

Van néhány olyan hitnek gondolt szerintem tévhit, amik nem könnyítik a munkánkat ezen a területen. Az egyik ilyen általánosan elterjedt szerintem tévhit, hogy az élsport sikerei magukkal hozzák a szabadidősport fejlődését. Szerintem ez nem igaz. Ha így lenne, akkor Magyarországon nem lennének a szabadidősporttal gondok, márpedig vannak, hiszen az élsportban tradicionálisan, évtizedek óta eredményesek vagyunk, egy nagyon komoly húzóágazata Magyarországnak az élsport eredményessége évtizedek óta. Vannak nyilván ebben is hullámvölgyek, de a

szabadidősportban folyamatosan gondjaink vannak. Azzal, hogy most 5 százalék, 9 vagy 15 százalék sportol, abban csak egy jellemző van, hogy mindegyik kevés, amelyik rendszeresen sportolna.

A másik ilyen dolog, hogy az élsportolók példaképpé tudnak válni. Igen, az élsportolók példaképek, de nem abban, hogy sportoljanak az emberek, tehát ebben nagyon nagy távolságok vannak. A Kozák Danuta egy átlag magyar asszonnak két gyerekkel biztos, hogy nem jelent egy olyan példát, hogy én őmiatta elmenjek sportolni, ez ki van zárva, hiszen Kozák Danutának az a dolga, hogy bizonyos rendszerességgel sportoljon; vagy Hosszú Katinkát is említhettem volna. Nem, egész egyszerűen teljes tévedés ez a dolog. Számára a szomszédasszony, ha elkezd mozogni, az sokkal erősebb példát mutat, mintha egyéni sportoló lenne. Igen, egymást tudják befolyásolni az emberek leginkább, és itt lehetne óriási eredményeket elérni.

Aztán a másik dolog, Balogh Gábor nagyon helyesen fogalmazta meg, hogy cél a sportoló nemzet. Mi sportnemzetnek fogalmazzuk magunkat, én szeretném, ha sportoló nemzet lennénk. Nyilván az én üléspontomból, időnként állás-, időnként futópontomból a sportoló nemzet a vonzó, a sportoló ember, aki önmaga sportol. Az klassz dolog, hogy nézzük időnként a sporteseményeket, és én magam is nézem, de az nagyon fontos, hogy próbáljunk meg mi magunk sportolni.

Aztán van egy ilyen dolog, hogy mi a legnépszerűbb szabadidősport Magyarországon. Sokan azt gondolják, a többség úgy gondolja, hogy a futás. Nyilvánvalóan a láb mindig kéznél van, és egy tornacipő kell csak hozzá, de ez nem így van. Felmérések szerint a séta, a gyaloglás vezeti a népszerűségi listát és második helyen - akkor most mondom - a fitnesz áll már, és abban azért a nőknek nagyon jelentős szerepük van. Csak egy mondatot szeretnék, hogy a nők nagyon zárkóznak föl a szabadidősportban. Tehát miközben azt mondjuk, hogy még mindig nem elég, a nők nagyon szépen zárkóznak föl, és igenis vannak azért olyan mozgásformák, amiket ők egyre inkább szeretnek, és szerethető számukra.

A harmadik a kerékpározás, melynek oka nem utolsó sorban részben a munkába járásban, részben a közlekedésben, részben a divatban keresendő. A divat egyébként egy nagyon fontos tényező a szabadidősportban, a trendek. Hogy ezt alátámasszam, Hódmezővásárhelyen is mindenki 21 sebességes kerékpárral jár, pedig emelkedő nem sok van arra, de a divat nagyon fontos dolog. Amikor Jane Fonda annak idején harisnyát húzott aerobicként a lábára, akkor a hölgyek minden további nélkül fölvetették, és jó piaca volt annak, aki ilyet árult, merthogy a divat ilyen fontos dolog. Tehát ha mi nem figyelünk a trendekre, akkor nagy hibát követnénk el.

A foci még mindig ott van. Itt elsősorban természetesen most a kispályás labdarúgásról beszélek, tehát nem a nagypályás labdarúgásról, a mi szempontunkból ez a fontos. Itt következik a futás. Sokan futnak hála istennek, divat lett. A hatodik helyen az úszás és aztán a karate, az önvédelmi sportok különböző válfajai jönnek. Úgyhogy ez is egy nagyon érdekes megítélés, érdemes a helyére tenni.

Az állam feladata szerintem elsősorban a kínálati oldal fejlesztése. Neki a feltételek javításában kellene segítenie, amiről beszéltem, hogy bizonyos mértékig elérhetővé váljon minél jobban a szabadidősport mindenki számára, hiszen belátható, hogy mind az élethosszban, mind az egészségben eltöltött években óriási jelentősége van a testmozgásnak. Én ezen túlmegegyek, az aktív embernek a társadalomban óriási jelentősége van, és az elsődleges lépés, a legkönnyebben elérhető lépés az aktivitás. Aki rendszeresen sportol, az magabiztosabbá válik, az úgy érzi, hogy jobban néz ki, a tükörrel barátságosabb viszonyt alakít ki, szívesebben megy el egy randira, egy állásinterjúra, minden más lesz, egész egyszerűen minden más lesz.

Az első lépés szerintem a társadalmi aktivitás elérése érdekében az, hogy el kellene kezdeni, hogy az emberek elkezdjenek sportolni. Ez borzasztó fontos lenne, és

nemcsak azért, hogy ő maga, az is nagyon fontos, hogy tovább éljen, és nagyon fontos, hogy ne kukázósan, lepusztult állapotban vagy szomorúan, hanem vidáman, életvidáman éljen továbbra is, és az életvidámságot ne csak a meccsnézés jelentse számára, hanem az, hogy ő maga is aktív. Nyilván én egy szabadidősportban dolgozó ember vagyok, ezért ezt a részét domborítom ki, de azt gondolom, hogy ez nagyon fontos lenne.

A létesítmények nagyon szépen alakulnak, egyre jobbak a feltételek ezen a téren, az egy más kérdés, hogy vannak árnyalt tapasztalataink. A taós létesítményeknél 20 százalékot szabadidősportra kellene biztosítani, de a mi tapasztalataink mindenfajta kutatás nélkül azok, hogy ezek nem nagyon működnek, tehát egyszerűen nem kapják meg ezeket a létesítményeket. Megértem én az önkormányzatokat, vagy azt, aki működteti a létesítményeket, hogy drága pénzen felújították, kialakították, megépítették, és ezek az átlagemberek odamennek és pusztítják a vagyont, de mégiscsak az van benne, hogy a 20 százalékot nekik kéne használni; hála istennek, persze van kivétel, sok pozitívum is.

A sportolási alkalmak számát növelni kellene. A mindennapos testnevelés bevezetése borzasztó fontos dolog, de ha már a tévhitekről beszéltünk, a mindennapos testnevelés az egy ugyanolyan tantervi óra, mint a biológia. Itt van valami, amit el kell érni, és csak ebben az életkorban lehet elérni testi fejlődésben a gyereknél, neki az a dolga, de arra, hogy levezesse a feszültséget és szórakozzon, arra meg nem való. Az más kérdés, hogy néhány testnevelő begurítja a labdát és azt mondja, hogy akkor tomboljatok, de nem ez a küldetése a testnevelésórának. Az egy borzasztó fontos dolog, hogy elérjük azokat, és felnőttkorban legyen egy olyan mozgásélménye, hogy ne féljen attól, hogy nem találja el a kosárlabdapalánkot, mert egyébként tesiórán nem próbálkozott vele. Ha nincs ilyen élménye, hogy eltalálja-e, akkor mások előtt nem fog odaállni, mert nagyon ciki lesz, ha nem találja el a palánkot, homályokat dob egymás után. Szóval ebben óriási nagy lehetőség van, és a mindennapos testnevelés borzasztó jó dolog, de azt gondolom, hogy még tovább kell a sportolási alkalmak számát növelni.

Egy mondatot említenék a nagy rendezvényekről. A nagy rendezvények nyilván ellentmondanak annak, hogy rendszeresen kell sportolni. Azt mondtam, hogy minél többen, minél rendszeresebben sportoljanak, ez a mi célunk. A nagy rendezvények alkalmi események, és most nem is arról beszélek, hogy azokra föl kell készülni, mert nyilván abban is van ráció és abban is van magyarázat, de mégsem ezt tartom a fő értékének, hanem azt a bizonyos szemléletformálást, amire szerintem a legeslegnagyobb szükségünk lenne. Azt csak úgy megjegyzem, hogy a költségvetési szerkezetben az elszámolható tételek között szemléletformálás alig-alig szerepel, tehát ha van is állami támogatás ezen a dolgon, a szemléletformálás nagyon nem szerepel ebben a történetben, holott teljesen egyetértek azzal, hogy borzasztóan nagy jelentősége van annak, hogy a szemléletet alakítsuk ebben a dologban. A nagy rendezvények képesek erre.

Gondoljanak arra, hogy amikor elindultak „A láb mindig kéznél van” Képes Sport utcai futóversenyek, önök nyilván nem is éltek akkor, én már igen, és emlékszem, hogy milyen mulatságos volt, amikor 70 valahány ember miatt a várost leállították, és szidott bennünket mindenki, hogy mi ez a történet, de ma nem ennyien vesznek részt, ma divat lett futni, trendi lett a menedzsment rétegben, a politikusok között trendi lett a futóeseményeken részt venni. Ezzel dicsekednek, és elmondják, hála istennek, hogy ők ezen részt vesznek, remélem, nemcsak 500 métert futnak, hanem annál többet is, de mindenképpen a szemléletformáláshoz a nagy rendezvényeknek igenis nagyon nagy közük van.

Nem véletlen az sem, hogy a város közepén futtatják az embereket, mert ha kint futtatják a mezőn vagy például a dunakeszi repülőtéren, akkor azt nem látja a kutya se. A sportértéke persze ugyanannyi, sőt az ízületek számára sokkal egészségesebb és számos előnye van ennek a dolognak, sokkal egyszerűbb az útvonal-biztosítás meg sok minden könnyebb, ugyanakkor mégis nagyon nagy jelentősége van annak, hogy ország-világ előtt meg kell mutatni, ugyanis a következő résztvevő az első sorból nézi a futást, most még ott áll az út szélén, és ő az, akit besodor magával elsőként a tömeg, és akkor egy újabb sor, réteg vesz részt, és így nő ez a réteg, úgyhogy ennek óriási a jelentősége.

Az adókönyvezetről volt szó, én magam is nagyon egyetérték velem, hogy nagyon-nagyon kellene valami adótámogatás nekünk. Én magam is a netát írtam föl magamnak és a taót, de mindenre nagyon nagy szükségünk lenne.

Szakemberek képzése, még mindig az állami feladatoknál: Magyarországon komoly szakemberképzés van, testnevelőtanár-képzés, edzőképzés. Az a bajunk, hogy az edzők a szabadidő-sportolókkal ritkán tudnak boldogulni, másra vannak kiképezve, ők másodperceket faragnak, századmásodperceket tudnak faragni. Az, amit itt várunk, mondjuk, ha egy fogorvos elmegy egy kerékpáros rendezvényre a saját biciklijével a saját szabadidejében, és ha vele ott egy versenybíró úgy beszél, ahogy egyébként a 18 éves gyerekekkel szokott beszélni, az nem jó. Nem elvenni kell a kedvét annak, akit nagy nehezen sikerült odacsábítani, hanem kedvet csinálni neki. Tehát a képzésben van feladat bőven, és ha pozitívan akarok hozzáállni, akkor azt mondom, hogy van feladat bőven a szakemberképzésben.

A szakirányú kutatások: nagyon kevés kutatási adatra támaszkodhatunk. Ön is említett néhány kutatási eredményt, nálam is van néhány, de sokkal kevesebb, mint amire szükségünk volna. Ez is egy olyan szürke foltja a költségvetésnek, amire nem nagyon van forrás itt Magyarországon.

Ez megint egy személyes dolog, hogy én az életmódsportágakat priorálnám. Magyarországon, hogy mi alapján alakul ki a sportági prioritás, az egy nagyon érdekes történet, a csoda tudja. Most vessenek meg, ha azt mondom, mondjuk, a súlyemelést sokan nem csinálják, mondhatnám, rémesen kevesen csinálják, egy csomó probléma van vele, ugyanakkor van egy csomó olyan sportág, amit meg igen. És mit nevezek én életmódsportágnak? Életmódsportágnak azt nevezem, amit élethosszig lehet űzni. Persze bármit lehet űzni, súlyemelést is, csak nem normális, aki azt csinálja. Tehát azt mondom, hogy életmódsportágakat kellene priorálni: úszást, korcsolyázást, futást természetesen, és sorolhatnám azokat a sportágakat, amiket lehet. Én magam vívó voltam, a vívás nem klasszikusan életmódsportág, de sikeresek vagyunk benne, azt másért kell szeretni.

Bizonyos értelemben azt gondolnám, hogy jó lenne, ha ezek a prioritásokban megjelenéne, ugyanis csak gondoljunk bele, az, hogy pénzt ölünk egy sportágba, egy sportolóba, hogy megtaníttuk egy mozgásformára, az egy innováció, beleölünk közpénzeket ebbe a dologba, és mennyi ideig hasznosul az számunkra? Az rövid eredményeket produkál, ami pedig élethosszig jön vissza, az borzasztó hasznos a társadalom számára. A saját gyerekeim mindig példát adnak nekem, de amikor kimentek a műjégre, és azt mondták, hogy egy idős bácsi korcsolyázott a nénivel, fülhallgatóval a fülükön, valami külön zenére táncoltak a jégen, és meghatottan jöttek haza, akkor elgondolkodtam azon a dolgon, hogy van-e ennek szemléletformáló hatása vagy nincs, hogy az életmódsportágban idős emberek sportolnak. Egyébként azt nagyon fontosnak tartom még, hogy az idősek, bocsánat, a régebb óta fiatalok is aktív réteggé jelenjenek meg a mai fiatalok előtt, annak borzasztó nagy szemléletformáló hatása van.

A mintaértékű tevékenység, az elismerés nekünk egy árnyoldal, itt mi az elismerések árnyoldalán járkalunk, tehát ritkán és nagyon kevesen kapnak a munkájukhoz elismerést, holott itt dolgoznak azok az emberek, a szabadidősportban, akik ingyen dolgoznak. Tehát itt nem nagyon vannak fizetett edzők, ők tényleg önkéntesek, akik éjt nappallá téve dolgoznak néha. Neveket tudnék itt mondani önöknek, de meg nem tudnám mondani, hogy miért dolgoznak annyit, és miért áldoznak az idejükből, a pénzükből, a nyugdíjukból arra, hogy másokat boldoggá tegyenek azzal, hogy sportot szerveznek számukra, de sokan vannak ilyenek. A civil oldal dolga és a sportvállalkozások oldala a keresletélénkítés lenne.

Minőségi szolgáltatás nyújtása: itt nagy adósságaink vannak, nagyon sok az ócska rendezvény, szégyenkezve mondom, hogy elkésérítően sok ilyen látok. Céges rendezvényeken a cégnél van valaki, aki tíz vagy húsz évvel ezelőtt focizott a harmadosztályban vagy a megyei első osztályban, és akkor órá bízják, hogy csináljon egy céges sportnapot. Higgyék el, hogy nem ért hozzá. Tehát ahhoz, hogy jól érezzék magukat a résztvevők, és kialakuljon az a flow, kialakuljon az az érzés, hogy én élvezem, hogy sportolok, az nem fogja tudni, ha ennyire nem ért hozzá. Ennek vannak szakemberei, akik ezt úgy meg tudják csinálni, hogy az örömet tudjon nyújtani a résztvevőknek. A minőségbiztosítás borzasztóan fontos, nem beszélve arról, hogy időnként azért ez egy életveszélyes dolog, ha elmennek, mondjuk, a Balatont átúszni vagy futóeseményekre. Csináltunk ilyen, hogy a kockázatelemzésnél mit gondolnak kockázatnak a rendezők, és megdöbbsentem, hogy az esőnél tovább nem nagyon mentek el, pedig amikor 45 fokban itt futnak a rakparton a futók, azt mondom, finoman szólva is, hogy beleérnek a kockázati érába.

Rendszeres foglalkozások, edzések, alkalmi rendezvények, tanfolyamok, ezekről és a trendekről is beszéltem, hogy a divatnak van jelentősége, de néhány gondolatot még engedjenek meg a saját szövetségünkről. 1989-ben alakultunk meg, minden megyében van szervezetünk, számos nagyvárosban és szinte minden főszerelő csatlakozott hozzánk, aki a szabadidősportban – most idézőjelben - számít. Mi magunk az NDHSZ-ben vagyunk tagok, tagjai vagyunk, mi vagyunk a magyarországi tagja a TAFISA-nak - ez a szabadidősport világszervezete -, az Európai Munkahelyi Sportszövetségnek. Feladatunk tehát a kereslet élénkítése. Van egy „Léc fölött” elnevezésű minőségbiztosítási projektünk, vergődünk vele évek óta, előbb fogják megvenni Belgiumban, mint Magyarországon, de hát, ez van. Szeretném, ha lenne, hasonlóan, ahogy a szállodáknál ilyen-olyan csillagos, nekünk is lehetne tudni, hogy egy rendezvény szervezői fölkészülnek-e arra, hogy több ezer emberrel dolgozzanak együtt. Borzasztó nagy jelentőséget látok ebben, hogy minőségi legyen a szponzor a számára, a média számára és elsősorban nyilván a résztvevők számára, ad absurdum az állami finanszírozásban megjelenjen mint szempont, hogy ez egy minőségi rendezvény vagy nem minőségi rendezvény.

Szervezünk néhány nagy rendezvényt: sokan ismerhetik talán a Challenge Dayt a kihívás napját, ami egy decentralizált rendezvény, az embereknek otthon kell sportolni, sehova nem kell elmenni, és ugyanilyen a világgyalogló napunk, évekig rendeztünk egy női mozgásfesztivált. Én egy picit fordítva látom, azt gondolom, hogy a női szerepek nagyon fontosak a családban, és manipulatívák voltunk abban, amikor női mozgásfesztivált szerveztünk, mert azt gondoltuk, az, hogy a család mit csinál, azt a nők határozzák meg alapvetően, hogy a szabadidőben mit csinálunk, hova megyünk a hétvégén. Tehát a programválasztásban a nőknek nagy szerepe van, köszönöm szépen, de ez most átalakult, és a nők is kérték, hogy most már ne csak női fesztivál legyen, hanem családi. A Kopaszi-gáton van egy mintaértékű rendezvényünk minden év szeptemberében, a figyelmükbe ajánlom, és szívesen látjuk önöket, ha jönnek.

Mi vagyunk az európai sporthét, a European Week of Sport hazai koordinátorai, ami idén egészen csúcokat döntött, bár azt is hozzáteszem gyorsan, nekünk soha nem célunk, hogy csúcokat döntsünk, az az élsport célja, de mégis büszkék vagyunk arra, hogy közel félmillió ember mozdult meg és közel ezer rendezvényt rendeztünk egy hét alatt, néhány héttel ezelőtt. Van egy szépkorúak sportfesztiválja rendezvényünk is, de itt véget ér a rendezvényeink felsorolása, ugyanis nincs értelme Budapestről rendezvényeket szervezni. Ahogy mondtam, mindenkinek ott kell a programot biztosítani, ahol él és ahol dolgozik, és erre a mi tagszervezeteinknek az a több ezer rendezvénye hivatott, ami kevés egyébként. Tehát mielőtt azt gondolnák, hogy én nagyon elégedett vagyok, hát, nagyon nem vagyok elégedett ezzel a dologgal, ennek több tízezernek kellene lennie.

Néhány sportágat, épp a trendek miatt behoztunk vagy behozunk Magyarországra. Az egyik ilyen az aerobic, melynek ma már van önálló szövetsége, működik, de a mi szövetségünknek ebben elég komoly szerepe volt, személy szerint én magam is sokat dolgoztam vele. Aztán egy mostani dolog a nordic walking, amelyen dolgozunk. Van ennek is szövetsége, egy 20 fős elérésű szövetség dolgozik ezen a dolgon Nordic Walking Szövetségként. Mi úgy láttuk, hogy ebben sokkal több lehetőség van, van 2600 pár botunk szerte az országban és közel 300 oktatónk áll kinn, akik elérhetőek egy hálózaton. A nordic walking az egyik legkönnyebben elsajátítható és az egyik leghatékonyabb mozgásforma, kevés az időm, hogy erről beszéljek, de erről órákat tudnék beszélni önöknek. Nézzenek utána, mindenkinek ajánlom. Isteni, nagyszerű, az úszással egyenértékű a mozgásanyaga ennek a sportágnak.

A sportdiplomáciában is dolgozunk, borzasztóan vevők ránk valamilyen oknál fogva, a feltételeink ellenére nagyon sikereink vagyunk állítólag a nemzetközi szervezetek megítélése szerint. Czene Attila úr, szövetségünk elnöke maga is tagja a nemzetközi szövetség vezérkarának, nagyon népszerű, legutóbb a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökéhez vitte el a nemzetközi szövetségünket; mi nyilván nem vagyunk olimpiai sportág, mondanom sem kell, hiszen miért lennénk.

Foglalkozunk a területen dolgozó szakemberek képzésével, továbbképzésével, elismertetésével, kitüntetésével, ha sikerül. Nem vagyunk ebben annyira sikeresek, mint ahogyan egyébként én szeretném. Ehhez a munkához nálunk 10 alkalmazottunk van, van egy nagyon komoly kapcsolati tőkénk, azt gondolom, elég komoly munkatapasztalatunk, forrásunk. Részben állami forrásaink vannak és nem kis részben szponzori forrásaink. Néhány nagy cég támogat bennünket, sokkal inkább külföldi tulajdonosi háttérű cégek, mert az ő policyjukban benne van a szabadidősport támogatása; a hazai cégek valamiért ezt kevésbé tartják fontosnak, bár én szeretném, ha megfordulna ez a trend.

A médiával nagy gondjaink vannak, mi nem vagyunk főszereplői a médiának. Mondjuk, egy tízezres Balaton-átúszás a Nemzeti Sport 12. oldalára száműzve kap helyet, biztos nincs nagy érdeklődés rá, ott van lent 30 ezer ember az úszókon kívül, a hozzátartozók, tehát biztos, hogy nem annyira érdekes a médiának. De megtaláltuk a megoldást, úgy tűnik, hogy a printmédiá helyett a közösségi médiát nyomjuk tiszta erőből, és úgy tűnik, hogy ez olcsóbb is és kreatívabb, a fiatalokat sokkal jobban be tudjuk vonni, mert azért van ennek haszna is egyébként, ha időnként kutyúznak.

Nagyon nagy feladat áll előttünk, szeretnénk, ha validáltatni tudnánk, hogy hányan sportolnak Magyarországon, egyelőre erre számos tervünk és elképzelésünk van. Ha lesz valami, akkor szívesen kérjük majd a segítségüket ezen a téren, a távlati céljaink között ez még szerepel. Köszönöm szépen.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen főtitkár úr beszámolóját. Szintén a képviselőknek van lehetőségük kérdést feltenni vagy hozzászólni. *(Jelzésre:)* Dunai Mónika, tessék!

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Főtitkár Úr! Tisztelt Vendégeink! Azt szeretném megkérdezni, hogy a testnevelőkkel, tehát az iskolában dolgozó testnevelő tanárokkal, vagy az óvodapedagógusokkal, vagy az ő szervezeteikkel milyen szorosan tartják a kapcsolatot. Ezt azért kérdezem, mert az látható, hogy milyen fantasztikus erőfeszítéseket tesznek annak érdekében több területen is, hogy népszerűsítsék a mozgást, hogy a különféle rendezvényekre elmehessenek, azonban, ha elnök asszony előző napirendnél megtett hozzászólására utalunk, hogy nagyon sokan - főleg a nőket említette - azt gondolják, hogy valamiben nem jók, nem tehetségesek, ezért nem mennek el, semmilyen mozgásformát nem választanak. Én azt gondolom, hogy a testnevelő tanároknak és már az óvodapedagógusoknak hatalmas nagy felelősségük van abban, hogy megszerettetik-e.

Tudom, beszélt ön is az iskolai mindennapos testnevelésről, ez mint keret egy fantasztikus lehetőség, de ha a testnevelő tanároknak és már az óvodapedagógusoknak nincs egy olyanfajta képzésük - ez némely testnevelő tanárnál akár szemléletváltást is jelent -, akkor egész egyszerűen elriasztják a sporttól a fiúkat is, a lányokat is, és utána ez nagyon nehéz. Tehát ha kap egy olyan élményt az iskolában, hogy kellemetlen, rossz, és a lányoknál itt eredeztethető a serdülőkori testi változásokkal is az egész, tehát ha ilyenfajta lelki beleérzést és speciális hozzáállást nem kapnak a pedagógusok, a testnevelő tanárok, vagy nem tudják közvetíteni, akkor nagyon nehéz az önök feladata. Nem tudom, mit kellene tenni, de azt gondolom, hogy ez egy nagyon fontos lépés tud lenni. Ha mondjuk, egy magyartanár nem szereteti meg az irodalmat a gyermekekkel, akkor ők az életben nem fognak verses kötetet levenni vagy elmenni színházba, bármennyire szeretnék a színházat propagálni, hogy menjenek el. Ugyanezt a helyzetet látom én a mozgás területén is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Kunhalmi Ágnes, tessék!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Folytatnám ott, ahol képviselőtársam abbahagyta, hogy a testnevelő tanárok szemléletformálása is nagyon fontos lenne, de az egész iskolai közösségé, mert kimenekülnének az osztálytermekből meg az iskolából, ha lehetne. Ma a mindennapos testnevelés egyfelől fontos, hogy be lett vezetve, de megutálják a gyerekek a sportot, annyira sok apukától és anyukától, gyerektől kapok leveleket én is, de más képviselőtársaim is. Vannak olyan tánctanárok, akik írtak nekem, akik megpróbálják kiváltani például zumbával, néptáncsal vagy társastáncsal a mindennapos testnevelésóra keretében. Ez már egy olyan dolog, hogy a nők a táncnál nagyon sokszor megtalálják a saját testük helyes mozgását, tehát sikerélményük van, csak ezt akarom mondani, de nagyon sok kistelepülésen, kis térségekben nincs zumbatanár. Amit csak a divatról beszéltünk és a trendekről, hogy mekkora felfutás volt, mostanában ez leesőben van, de majd jön a következő. Tehát a társastánc, a klasszikus tánc, a latin-amerikai táncok, a zene, ha van bátorsága az iskoláknak, és a KLIK-nek például szerintem ezt tudatosan kellene bevinni, ajánlani kellene akár utazó tanárokkal és tánctanárokkal, tehát szerintem ezt meg lehetne tenni.

Amit szeretnék kérdezni, ez a nemzetközi jó gyakorlatok behozatala. Nyilván önök látják, hogy mi folyik külföldön, hogy ott hogyan oldja meg a politika, hogyan

próbálják ezt a szemléletet formálni, erről, ha mondana nekem még pár szót. És a másik, hogy milyen kutatásra lenne szükség. Egy-két kutatás itt elhangzott, amiből összefésülte elnök asszony is és önök is, hogy milyen következtetéseket lehet levonni, de egy átfogó, teljes társadalomkutatás kellene ezen a területen jó kérdésekkel, őszintén, tehát hogy az állam, ha be akar avatkozni, akkor ne rapid módon, ostobán tegye, csak kipipálja a politika, hogy ezzel is foglalkozik, hanem célt is érjünk. Tehát például, már elnézést, ez már a saját személyes véleményem, de a kormányzati propagandának inkább erről kellene szólnia, mintsem más egyébről; lehet, hogy Soros sokat gyalogol, azért örvend ilyen hosszú egészségnek, bár, ha holnap meghalna, nem tudom, hogy mit csinálnánk.

Csak rá szerettem volna sarkosan és élesen világítani arra, hogy bizony-bizony ma az államnak nagyon sok eszköze lenne arra, hogy a depresszióból kihozzon egy társadalmat. Az északi országok, Svédország, Norvégia nagyon kemény alkoholproblémákkal küszködött, sok-sok kormányon keresztül kellett célzott állami beavatkozással, nemcsak az adójának a felemelésével, hanem - nagyon sok a sötét órák száma, más az éghajlat - nagyon keményen kellett nekik a fényviszonyokat biztosítani, sportolási lehetőségeket bevinni az emberek mindennapi életébe, tehát ez egy komplex állami program volt. Ezekre vannak jó gyakorlatok, hogy más országok hogyan próbálták ezeket visszaszorítani és megoldani, erről, ha mondana még pár szót, azt megköszöném, és köszönöm a tájékoztatását.

ELNÖK: Más hozzászólási szándék? *(Nincs jelzés.)* Akkor még én szintén részben reagálnék arra, amit elnök úr mondott, részben pedig néhány saját gondolatot elmondanék. Amit az előbb is mondhattam volna, de abból kihagytam, hogy a kutatások tekintetében az emberek saját magukról mit gondolnak. Ez egy nagyon fontos kiindulópont szerintem, hogy az ő önképük mennyiben felel meg a valóságnak. Most nem hoztam el ezeket az eredményeket, de olvastam tegnap délután, amikor készültem a bizottság ülésére, hogy nagyon nagy mértékben eltér az emberek önképe attól, mint amit mondjuk, a különböző mérések megmutatnak. Tehát önmagában már az is egy előrelépés lenne, hogyha akár ezeken a sportrendezvényeken biztosítanánk olyan méréseket a számukra ingyenesen, ahol például a testtömegindexükkel tudnának szembesülni, és rájönnének arra, hogy milyen kategóriába tartoznak. Elhízottság tekintetében az Európai Unióban utolsók vagyunk, tehát a legtöbb elhízott ember Magyarországon van. Ilyen értelemben a szemléletformálás nemcsak a tesitanárok esetében fontos, hanem maguknál az embereknél, hogy először szembesüljenek azzal, hogy probléma van, s ezt követően tudnak elindulni akár a sport irányába is. Ezeket a rendezvényeket érdemes lenne összekapcsolni ilyen mérésekkel.

Amit említett, a fitness terjedése, ez valóban így van, ezt én is tapasztalom. Sajnálom, hogy nincs ilyen átfogó kutatás ezzel kapcsolatban, ez teljesen érthetetlen számomra, hogy miért nincs. De a nők esetében azért még mondanám, ez valóban egy nagyon népszerű sport a nők esetében, viszont szintén nem jelent közösségi élményt a nőknek, csak amikor tömegrendezvény van, és egy tömegrendezvényen együtt fitneszezni más nőkkel, az azért nem ugyanazt az élményt jelenti, mint a férfiaknak, mondjuk, egy focimeccset lejátszani. Tehát az, hogy a nők idegenkednek a sporttól, az ezért is van, mert közösségi élményt nem találnak benne, ilyen értelemben a fitness jó, mert otthon is könnyen végezhető mozgásforma. Ez is egy érdekes dolog, hogy az Eurobarometer felmérése alapján a magyarok sokkal többet sportolnak otthon és sokkal kevesebbet sportolnak szabadban, mint más országok állampolgárai.

A sétát és a kerékpárt beleszámolni, szerintem egy kicsit csalóka, vagy nem tudom, hogy milyen volt a kutatás módszertana, de azért azt mégiscsak ciki mondani,

hogy ha valaki nem sportol egyáltalán. Tehát ha önbevalláson alapuló adat, akkor, ha valaki elsétál a buszhoz vagy besétál a munkahelyére, azért az nem tekinthető sportolásnak, vagy az se, ha a biciklivel lemegy a kocsmába, de vélhetően, aki ezt csinálja, azt sportnak tekinti, hogy ő biciklivel megy, és egy ilyen felmérésen szerintem tuti bemondja, hogy ő biciklizik, pedig szerintem az nem biciklizés.

A foci kapcsán, hogy az egy népszerű sport még mindig a férfiak körében elsősorban, szerintem a munkahelyekhez oda lehetne kapcsolni a focit olyan értelemben, hogy nemcsak rendezvények szintjén támogatni, mondjuk, azokat a vállalatokat, akik szerveznek sportolási lehetőségeket a munkavállalóiknak, hiszen ott van egy olyan közösség egy adott munkahelyen, akiknek az időbeosztása hasonló, ezért a sportolásra fordítható vagy fordítandó ideje, időbeosztása is hasonló, így adja magát, hogy ilyen munkahelyeken szervezzük meg a focit vagy bármilyen más csapatsportot egyébként, nem szeretném kiemelni feltétlenül a focit. Tehát akár valamilyen kedvezmény biztosítása olyan vállalkozásoknak, akik tudatosan szerveznek sportolási lehetőséget a munkavállalóiknak, ez szerintem egy előremutató dolog lenne.

A minőségbiztosítást említette, ami egy nagyon fontos dolog tényleg, de mondjuk, azért a futóversenyek esetében, a nagy rendezvényeknél nagyságrendileg az időjáráshoz való alkalmazkodás benne szokott már lenni, tehát a nagy melegben olyan nagy tömegrendezvények nincsenek, úszás vagy inkább, vagy legalább triatlon, de a nyári időszakban van, mondjuk, éjszakai futás is, tehát ott már valamennyire hűvösebb időszakban szervezik a rendezvényt.

Az élsport hatása, amit említett egy tévhitként, ezzel részben vitatkoznék. Kozák Danuta én már nem lesz hatással, de a gyerekekre még lehet, és ilyen értelemben a gyerekeknél található meg, ők tudják úgy példaképnek tekinteni az élsportolókat, hogy ingert vált ki belőlük az, hogy elmenjenek és sportoljanak. Ez a kultúrában sokkal jobban jelen van, és főleg vidéken tapasztalható meg. Nem véletlenül például az Operában az opera nagyköveti program erről szól, hogy operaénekesek mennek el vidékre, és ott énekelnek a gyerekeknek. Tehát az ehhez hasonló találkozások vagy események azért igenis hatással tudnának lenni a gyerekekre, főleg azokra, akik olyan környezetben élnek, ahol az élsport nem kifejezetten jellemző.

Említette főtitkár úr, hogy nem tudják használni szabadidősportra a sportlétesítményeket. Erre rá szerettem volna kérdezni, hogy betartják-e ezeket a szabályokat, amiket ön is említett, ez nagyon sajnálatos. A másik, hogy a szabadidősportra történő hasznosítása akár a Nemzeti Sportközpontok kezelésében lévő létesítményeknek, ahhoz jár-e valamilyen kedvezmény. Tehát ha sportszövetségek bérelnek ki ezeket a létesítményeket, ők jelentős kedvezményeket szoktak kapni, de ha a szabadidősport keretében megy valaki oda, én úgy tudom, hogy nem, és azt is tapasztalom, hogy nem jár érte kedvezmény.

A szemléletformálás tekintetében, azt is említette, a központi költségvetésben 25 millió forint szerepel éves szinten a sport népszerűsítésével összefüggő kiadásokra vonatkozóan. Tudom, hogy nyilván ennél sokkal többet költenek el összességében, de azért az, hogy a központi költségvetésben 25 millió forint van erre... *(Salga Péter: Ezt én nem mondtam.)* Nem, ezt én mondom. Ezt én mondom, 25 millió forint, ezt akkor jelzem, úgy, hogy mondjuk, az úszó világbajnokság népszerűsítésére 4 milliárd forintot költöttünk el. 25 millió forint semmire nem elég, ilyen értelemben azért erre sokkal nagyobb figyelmet kellene fordítani, és akkor ezt most képviselőtársaimnak mondom, hogy a sport népszerűsítése azért sokkal többet érdemelne.

És még egy dolog, hogy a szabadidősport során szintén a központi költségvetésben 672 millió forint szerepel, ami szintén az összlakosság tekintetében

egy teljesen elenyésző összeg. Nem tudom, hogy más országokkal összehasonlítva ezek a támogatások hogyan alakulnak, vagy ebben a rangsorban Magyarország milyen helyet foglal el a szabadidősport központi költségvetési támogatásában. Ennyit szerettem volna kérdésként megfogalmazni. Köszönöm.

Más képviselői kérdés vagy hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor megadom a szót válaszádra a főtktár úrnak.

Salga Péter válaszáda, reagálása

SALGA PÉTER főtktár (Magyar Szabadidősport Szövetség): A válaszádaának lesz egy része, amikor Molnár László segítségét fogom kérni, hiszen ő a Diáksport Szövetségből érkezett és azt ő jobban meg tudja válaszádaolni.

Azzal kezdeném, hogy az iskolákban a diákokkal a sportolás megszerettetése ott kezdődik, hogy először leszoktatják a gyerekeket a mozgásról. Nekem van három gyermekem, ők rendkívül mozgékonyak voltak piciny emberként, tényleg lefogni nem lehetett őket, és aztán kevésbé lettek mozgékonyak. Megértem az iskola szempontjait is, nyilvánvalóan, félreértés ne essék, csak nekünk ez azt jelenti, hogy vissza kellene szoktatni őket, tehát sokkal egyszerűbb lenne, ha ilyen óriási erőfeszítésekre nem lenne szükség. Mindennek van indoka, de amikor a gyerekek nem tudnak a nyári szünetben bemenni a saját iskolájuk sportlétesítményébe, hogy azt használják, helyette az utcákon és a tereken kell játszaniuk, ahol elveszik a mobiljukat és egyebek, az egy mulatságos és kínos dolog szerintem. Biztos, hogy ennek oka van, és nem értek hozzá, nem tudom, de én fájlalom ezt a dolgot.

Szeretném hangsúlyozni, hogy a mi szövetségünk nem a diákokkal foglalkozik, a Diáksport Szövetség foglalkozik ezzel, ezért fogom átadni a diákokkal kapcsolatos kérdésre a válaszáda lehetőségét, de azt itt el kell mondanom még egyszer, hogy leszoktatás zajlik, kezdetben különösen. A saját gyerekeimen kétségbeesetten látom, hogy ha leizzad a gyerek, ha más van, szóval minden gond volt, amikor mozogtak a gyerekek. Valahol nyilván igazuk van azoknak is, mert van szempontja ennek a dolognak is, és ezt is meg tudom érteni, csak én meg szembesülök vele, hogy 20 éves korban a gyerekek ott állnak, hogy mindent eldobnak, ami sporteszköz, és akkor már az egyetemeken sincs kötelező testnevelésóra, és akkor ott állunk, hogy akkor mit kezdünk a gyerekekkel, mit kezdünk a felnőtté váló gyerekekkel.

A testnevelőtanáár-képzésre én tettem egy célzáda, hogy szeretnék, ha a szabadidősport szempontjából fogékonyabbak lennének mind a testnevelők, mind az edzők. Nyilván a legnagyobb szövetségeseink ezzel együtt is a testnevelők az iskolákból. Sok esetben a felelősség óriási, vannak olyan kistéleplések, ahol egyedül nekik van sportvégtzettségük, tehát ők az egyedüli szakemberek, akik azt tudják mondani, hogy így kell megcsinálni egy gyakorlatot, hogy a hanyatt fekvésből felülés az most már nem tényleges felülés, hanem csak a nyaki rész elemelése a földtől, mert ez most így trendi. Ők tudják egyedül megmondani, aki meg nem, mert ő maga így csinálta valamikor, az meg káros gyakorlatokat gyakoroltat az emberekkel. Tehát óriási a felelősségük. Ehhez képest kétségtelenül így van, hogy vannak kosaras testnevelők, és akkor mindenki szeressen kosarazni, meg vannak a focisok. A fene tudja, hogy alakul ez ki, de én magam nem értek egyet, mert nekem a három gyermekem se egyforma, borzasztóan nem egyformák, tehát a szabadidősport örömméztése abból is származhat, hogy valaki olyan dolgot csináljon, amihez van valami tehetsége és kedve. Tehát ha mindenáron azt akarjuk, hogy sportolnia kell, és itt ezt lehet, akkor nem biztos, hogy szeretni fogja. Valóban, ez is hozzájárul ahhoz, hogy nem mindenki szereti.

Én azt gondolom, hogy azért sokan szeretik, egyre többen szeretik a sportot, van annak egy csomó örömmézténye. Van, amikor az az öröm, amikor abbahagyják, és

sikerül, tehát úgy értem, hogy leküzdene egy akadályt. A teljesítménytípusú sportnál mosolygós arcot fotózni közben szinte képtelenség. Tehát amikor valaki maratonokat fut és hasonló, az nem arról szól, hogy közben mindenki derűsen integet és csókokat dobál, az arról szól, hogy kőkeményen, ha fölkészült, még akkor is, de utána viszont borzasztó öröme van, egyrészt, hogy sikerült, túlélte, beért a célba stb., és behúzza magának büszkén, hogy lesz mit mesélni az unokáknak. Tehát ezek önmagukban nagyszerű dolgok.

Az emberek valóban mást gondolnak, ebben teljesen egyetértek. Nagyon furcsa, hogy az ember, amikor bemutatkozik, és elmondom, hogy honnan jöttem, mit csinállok, nagyon sok embernek van olyan késztetése, hogy rögtön elmondja, hogy ő mit szokott sportolni. Pedig nem mindig kérdezem, mert vagy látszik, és nem mindig látszik, az is egyébként félrevezető, tehát az, hogy milyen edzettségi állapotban van, és hogyan néz ki, egyáltalán nem biztos, hogy az összefüggésben van, de mégis az emberek nagyon sokan elmondják lelkiismeret-furdalással, hogy én szoktam ám sportolni. Ha már itt tartunk, az is egy furcsa dolog, hogy a sportra mint büntetésre gondolnak sokan, hogy sokat ettünk szilveszterkor, karácsonykor, és akkor januárban majd futnunk kell. Ez olyan mint egy penitencia, egy büntetés, amit le kell tölteni. Hogy lehet így örömeleményt szerezni a sportnak, amikor arról szól a dolog, hogy büntudatunk van, és valamit akkor sportolunk? Ez önmagában egy képtelenség, tehát nem ezt a képet kellene mellékötni a sportnak. Tehát egyetértek azzal, hogy sokan mást gondolnak.

Az, hogy ezekben a kutatásokban mi számít gyaloglásnak, ezt nem tudom, nem én végeztem, én is egy tanulmánykötetből írtam ki, Gál Andreának, a TF tanárának egyik tanulmányáról van szó, ami 2014-es. A kutatásoknál jelzem, ott az a gond, hogy nagyon ritkák, tehát nagyon nagy szünetet, foghíjak vannak, és nem látunk folyamatosan. Jó lenne valami olyan KSH-kutatáshoz mellérendelni, ami folyamatos, ami visszatérő, és akkor összehasonlítható adatok születnének, de itt úgy van, hogy egy kutató most ezt kutat, azt kutat, nem is nagyon tudom, amihez ösztöndíjat tud találni, vagy a csoda tudja, hogyan alakul ki, de jó lenne, ha a kutatások ilyen szempontból egy kicsit ismétlődőbbek lennének és szisztematikusak.

Az, hogy most mennyire valós, én erre céloztam, hogy a validálás nagyon fontos lenne. Nagyon nehezen tudjuk követni, hogy az emberek mennyien sportolnak és pontosan kik ők. Van erre törekvés, például sportkártyarendszer, de ez elszigetelt, egymástól függetlenül léteznek. Más országokban például van, ahol ez jobban működnek, tehát léteznek ilyenek, ahol valamennyire megbízhatóbb adatok vannak, meg olyan országok is léteznek, ahol nem hazudnak. Szóval, egyszerűen az egy elkeserítő dolog, hogy csinálunk olyan rendezvényeket, amikor nagy erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy a díjazást nem az eredményhez kötjük hozzá, hanem sorsoljuk, mert ha eredményhez kötjük, akkor nem is az emberek elsősorban, hanem a közben levő sportvezetők elkezdnek sportvezetőként fungálni, és nagy számokat írnak, meg nullákat a számok után, és ez egy létező dolog. A finneknel furcsán néztek, amikor megkérdeztem, hogyan csinálják, ezt hogyan ellenőrzik, és csak néztek, ha azt mondta, akkor az úgy van. Nehogy félreértés legyen, nyilván itt élek én is, biztos én is ilyen vagyok, nem tudom.

A nemzetközi jó gyakorlatokból jó lenne átörökíteni, vannak ilyenek. Tényleg a skandinávok vezetnek ebben a dologban, de teljesen eltérőek ezek. Dániában például az egyesületi tagság egyszerűen olyan nagy mértékű, hogy a sportegyesületek megoldják ezt az egész problémát, ott az emberek nagy része valamilyen sportegyesületben tag, máshol az állam közvetlenül beavatkozik, és van olyan ország is, ahol az állam az élsportot finanszírozza. Mindig harcolnak egymással ezek a nézetek. Nyilván én azon a véleményen vagyok, ahogy azt említettem, hogy az

életmódsportágakat kéne priorálni és a szabadidősportot, de van, aki erről más gondol, és ha ő döntésközeli helyzetben van, mint én, akkor nyilván úgy lesz.

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Bocsánat! Olyan országot ismer, ahol körülbelül ugyanarról a szintről indultak? Például a magyar oktatásügyben a finnek alattunk voltak, és most már messze megelőzik a világot, mi meg megyünk lefelé. Olyan jó gyakorlatok, amik közel azonos társadalmi szintről indultak. Tetszik érteni?

SALGA PÉTER főtitkár (Magyar Szabadidősport Szövetség): Sőt a finnek az élsportban is megelőznek bennünket, ezt sokszor elfelejtjük, mert ők a téli olimpiákon borzasztó eredményesek, mi mindig a nyári olimpiákon vetjük össze magunkat velük. És még egy nagyon fontos dolog, hogy ők az eredményeiket tömegalapon érik el, nálunk pedig a tehetséggondozás úgy van, hogy kiválasztás, válogatás, amire kicsit negatívan céloztam a lelegején (*Kunhalmi Ágnes: Selejtező.*), selejtező, igen. Kiválasztjuk hamar, gyorsan azt a néhány tehetséget, és akkor őket menedzseljük, és így is nagyon sikeresek tudnak lenni a sportolóink, de azért hozzá szeretném tenni - és akkor visszavitatom egy picit -, azért elkeserítő ám, hogy nagyon-nagyon eredményes sportágban hányan indulnak el egy nemzeti bajnokságon, tehát hogy mekkora bázissal dolgoznak az óriási nagy sikerű és tradíciójú sportágaink. Tényleg nem akarnám kiemelni, mert aztán megsértődnek ebben a dologban, de néhány százas listákról beszélünk, két megyére kiterjedő népszerűséggel, és ott vagyunk a világ élvonalában, tehát egyáltalán nem gondolom azt, hogy a tömegek. Most aztán lehet mondani a feltételek, nem tudom, ebbe nem akarok belemenni, de én azt gondolom, hogy persze, nagyon fontos, hogy a gyerekek elmennek utána sportolni, remélem, ott is maradnak. Remélem, ott is maradnak, és nem választják ki őket az első kanyarban.

A taós létesítmények: nincs ilyen kutatásunk. Hozzánk mindig a panasz jut el, fölhívják, hogy képzeld, megint nem engedtek be bennünket. Nem biztos, hogy ez az általános, ezt nem tudom semmivel alátámasztani, de hogy van ilyen, azt tudom, mert ilyen nap mint nap van.

Hogy a pénzünk sok vagy kevés? El kell osztani, ahány ember lakik az országban, mert elvileg, potenciálisan mindenki az ügyfelünk, és akkor meg lehet ítélni, hogy ez sok vagy kevés. Nyilván én azt gondolom, hogy jó lenne, ha több lenne, de más terület is azt gondolja, hogy jó lenne, ha több lenne a pénz. Ez olyan dolog, amiből soha nem elég. Megtanultam azt, hogy beosztó módon kell élnie a mi szakterületünknek, és mindent elkövetünk, hogy ez így legyen.

És akkor itt hadd kérjem meg Lacit, hogy az iskolai szabadidősportról, a diáksportról ő mondja el a válaszokat.

Dr. Molnár László kiegészítése

DR. MOLNÁR LÁSZLÓ elnökségi tag (Nemzeti Diák, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség): Nagyon röviden, ha megengedik. Én is köszönöm a meghívást. Azon túl, hogy az NDHSZ elnökségi tagja vagyok, a Magyar Diáksport Szövetség stratégiai igazgatója. Rengeteg kérdés merült föl a közoktatás, illetve az iskolai testnevelés témakörében. Talán, ami fontos, és azt gondolom, hogy ezzel egyet tudunk érteni, valóban az egészségtudatos iskolai kultúra és a mozgásban gazdag iskolai kultúra a kulcs. Nem is hegyezném ki éppen ezért a testnevelő tanárookra az ügyet, mert a testnevelő tanár egy pedagógus a sok közül, de gondoljunk abba bele, hogy alsó tagozatban 99 százalékban tanítók tanítják még a gyerekeknek a testnevelésórát, és nem is feltétlenül a testnevelésóra dolga az, hogy a gyerekekben az élethosszig tartó fizikai aktivitásnak az igényét, élményét megalapozzák. Bizony

ugyanúgy ott van a felelősség az osztályfőnökökön, más pedagógusokon, az intézményvezetőkön és talán az sem titok, hogy a szülőkön is, hiszen együtt kellene gondolkodni ezeken a történeteken.

A mi szempontunkból talán a legfontosabb a fenntarthatóság. Az elmúlt években a Magyar Diáksport Szövetségen keresztül elég sok követ megmozgattunk azért, hogy módszertani fejlesztéseket dolgozzunk ki elsősorban a testnevelést tanító pedagógusoknak. Többezres létszámmal valósítottunk meg akkreditált pedagógus továbbképzéseket, de mindig azt szoktam mondani a kollégáimnak, hogy ez nem a fenntartható modell, hiszen már praktizáló, gyakoroló pedagógusokat érünk el velük. Nagyjából ez azt jelenti, hogy 20-25 ezer tanítót és testnevelő tanárt, de a mai napig, évről évre ezres létszámmal jönnek ki a főiskolákról, egyetemekről azok a tanítók, illetve azok a testnevelő tanárok, akiknek a képzésére bizony mind a bemeneti követelmények, mind a kimeneti követelmények kapcsán ráférne az a ráncfelvarrás, amit szerintem Péter említ, hogy az életmódsportágakra, a sporton és a rendszeres fizikai aktivitáson keresztül élményszerzésre helyezték a hangsúlyt akár egyébként formális tanulási keretek között, tehát mondjuk a testnevelésórán keresztül is.

Ez nyilván nem a mi felelősségünk, nem a civilikum felelőssége, hanem a felsőoktatásé, de azért az plasztikus, hogy mondjuk, egy testnevelőtanár-képzésben a bemeneti követelmény egy testnevelés érettségi, ahol emelt szintű testnevelés érettségire még külön felkészítőket is kell szerveznünk, és nem nagyon jelenik meg a bemeneti követelmények között a kiváló pedagógussá válásnak a két alapvető kritériuma, a pszichológiai és a pedagógiai érettség, felkészültség, hanem a sportszakmai, a fittségi és az edzettségi állapot az, ami alapján kiválasztjuk a ma testnevelő tanárait. Ez szerintem átgondolásra szorul.

Talán, ami még fontos, hogy nemcsak testnevelésóráról beszélünk, hanem - ahogy beszéltünk róla - infrastruktúráról is. Valóban így van, nemcsak nyári szünetben vannak zárva az iskolai facilitások, hanem bizony a tanítási időszakot követően is, főleg a kis falukban. Én egy 3 ezer fős faluból jövök, ott biztos, hogy 4 óra után már minden zárva van, és egyébként egy egyesület van még a településen, az pedig a fociklub. Tehát nagyjából ez a kínálati oldal, ez az, amiről szintén beszélt Péter. Itt az iskolai sportnak meg kell teremteni akár a tanítási időszakot követően mind a pénzügyi, mind pedig az infrastrukturális hátterét. Ezzel egyébként mi mint Diáksport Szövetség, napi szinten küzdünk, bizony jelzik a pedagógusok. A nagy településen a konkurencia az, hogy a testnevelő tanár délután 4 után már fizetős órákat vállal, felkészít, a kistelepüléseken pedig az a probléma, hogy nincs kereslet, tehát megy haza, és akkor ott lenne a helye egyébként nyilván az iskolai sportnak és a diáksportnak.

Mindezeket túl a kutatásokra nagyon röviden reagálva, van egy, most már négy éve tartó rendszeres fittségi mérésünk a magyar közoktatásban, ami rámutat, hogy bizony, ahogy halad előre - ez talán elnök asszonynak a felsőoktatást firtató kérdéseire is válasz -, ahogy megy előre a gyerek az életkorban, az életkori sajátosságaik azt mutatják a gyerekeknek, hogy minél idősebbek, annál kevesebbet mozognak, egyre rosszabb lesz a testösszetételük és az állóképességük, és aztán megérkeznek, jó esetben megérkeznek a felsőoktatásba, ahol pedig már nem is találkoznak szervezett mozgásos tartalommal. Ezzel valamit kezdeni kell. Az hogy ez kötelező testnevelésóra-e vagy sem, azt nyilván nem lehet itt egy asztalnál megítélni, de az ösztönzés, az élményszerzés, a motiváció és a közösségi élmények, az biztos, hogy ebben a tekintetben relevánsak.

Igazából azt tudom a Diáksport Szövetség oldaláról is és az NDHSZ oldaláról is mondani, hogy a közoktatásban rengeteg mindent kell még tenni azért, és elsősorban a képzés és a módszertani felkészítés területén, hogy az a szabadidősport vagy

életmódsport típusú megközelítés, amit egyébként nálunk grassrootsnak hívnak, az gyökeret verjen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen főtitkár úrnak és igazgató úrnak is, hogy rendelkezésünkre álltak. Munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk! Ezzel a 2/b napirendi pontot és a 2. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Harmadik napirendi pontunk az egyebek. Kérdezem, hogy van-e valakinek felvetése az egyebek között. *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelzést. Két hét és egy nap múlva lesz várhatóan a következő bizottsági ülésünk, mert október 23-a miatt csúszik egy napot. Akkor az NMHH beszámolója lesz, a költségvetés zárszámadása, Horváth Péter, a Nemzeti Pedagógus Kör elnökének a meghallgatása és Révész Máriusz kormánybiztos úrnak a meghallgatása lesz, tehát október 25-én, szerdán.

Az ülés berekesztése

Más felvetés az egyebek között? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor az egyebek napirendi pontot és a bizottsági ülést lezárom. Jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 29 perc)

Dúró Dóra
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika